

PETÄJÄ-OPISTO
TAITEEN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMA
2018
KÄSITYÖTAIDE

Marita Mustakoski
Jyrki Käppi

Hyväksytty yhtymähallituksessa 14.6.2018

Sisällys

PETÄJÄ-OPISTON TAITEEN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMA 2018 YLEINEN OPPIMÄÄRÄ.....	1
Petäjä -opiston toiminta-ajatus.....	1
Arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat	1
a. Petäjä-opiston arvot.....	1
b. Oppimiskäsitys.....	2
c. Oppimisympäristöt ja työtavat.....	2
Oppilaitoksen toimintakulttuuri	2
Opetuksen laajuus ja rakenne	3
d. Opintojen laajuus	3
e. Opintojen rakenne.....	3
Taiteen perusopetuksen yleiset tavoitteet	3
f. Taiteen perusopetuksen tehtävä.....	3
g. Taiteen perusopetuksen yhteiset tavoitteet	4
Oppimäärän yksilöllistäminen	4
OPPIMISEN ARVIOINTI KÄSITYÖN OPETUKSESSA.....	4
Oppilaaksi ottamisen periaatteet.....	5
Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa	5
Toiminnan jatkuva kehittäminen	6
Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus:	6
TPO:N KÄSITYÖN OPETUSSUUNNITELMA: YHTEISET OPINNOT 300 TUNTIA.....	8
OPINTOKOKONAISUUS I (8-10 v.).....	8
1. MINUN EKA VAATE 24 tuntia.....	8
2. SUOMEN LAMPAAN TARINAA 21 tuntia.....	9
3. ELÄVÄ KÄSITYÖKULTTUURI TÄSSÄ AJASSA 24 tuntia	9
4. TAIDENÄYTTELYSSÄ, POIKKITAITEELLINEN 21 tuntia.....	10
5. TUTKITAAN ELINYMPÄRISTÖÄ (intensiivikurssi) 10 tuntia	10
OPINTOKOKONAISUUS II (8-10 v.).....	11
1. AJATON PUKEUTUMINEN/ SUOMALAISTA KÄSITYÖKULTTUURIA 24 tuntia.....	11
2. PAPERIMUOTOILU 24 tuntia.....	11
3. SUPERSÖPÖT PEHMOT 21 tuntia.....	12
4. TEHDÄÄN YHDESSÄ 21 tuntia	12
5. KULTTUURIRETKI (intensiivikurssi) 10 tuntia.....	12
OPINTOKOKONAISUUS III (8-10 v.).....	13
1. VAATETUSFYSIOLOGIAA; LÄMMINTÄ YLLE 21 tuntia	13
2. MUOTOILUN MONET MAHDOLLISUUDET 24 tuntia	14

3. MINUN UNIIKKI KÄSITYÖ 24 tuntia	14
4. PIKKUYRITTÄJÄT 21 tuntia	15
5. YMPÄRISTÖTAIDETTA (intensiivikurssi) 10 tuntia	15
TPO:N KÄSITYÖN OPETUSSUUNNITELMA, TEEMAOPINNOT 200 TUNTIA	16
OPINTOKOKONAISUUS I (11-15 v.).....	16
1. VAATTEEN VALMISTUS 1 24 tuntia	16
2. NÄIN SISUSTAN 24 tuntia.....	16
3. ESINEITÄ JA TEKSTIILEJÄ LÄHELTÄ JA KAUKAA, ENNEN JA NYT 18 tuntia	17
4. ARKKITEHTEINÄ 24 tuntia	17
OPINTOKOKONAISUUS II (11-15 v.).....	18
1. VAATTEEN VALMISTUS 2 24 tuntia	18
2. MUOTOILULLA ON VÄLIÄ 24 tuntia	18
3. NUORET YRITTÄJÄT 21 tuntia	19
4. KOTISEUTUNI 21 tuntia.....	19
OPINTOKOKONAISUUS III (11-15 v.).....	20
1. IDEASTA TUOTTEEKSI 24 tuntia	20
VAPAAVALINTAISIA TEEMAOPINTOJA.....	20
2. PERSOONALLISESTI PUKEUTUEN 18 tuntia.....	20
3. PERINTEITÄ VAALIEN/ HISTORIAN HAVINAA 15 tuntia	21
4. TAIDE INSPIRAATION LÄHTEENÄ 21 tuntia.....	21
5. YMPÄRISTÖTAIDETTA 12 tuntia.....	21
6. MUN TAIDE -taidetta kaikilla aisteilla.....	22
7. Teemaopintoja voi myös suorittaa hyväksytyissä TPO:n kuvataideopintojen ryhmissä tai kansalaisopiston kursseilla.	22
TYÖTAVAT KÄSITYÖN OPETUKSESSA.....	23

PETÄJÄ-OPISTON TAITEEN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMA 2018 YLEINEN OPPIMÄÄRÄ

Petäjä -opiston toiminta-ajatus

Petäjä-opisto tuottaa ja edistää toiminta-alueellaan elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia. Opisto tarjoaa yleissivistäviä ja ammatillisia taitoja kehittäviä kursseja sekä harrastusmahdollisuuksia kaikenikäisille. Tavoitteena on kannustaa ihmistä aktiiviseen itsensä kehittämiseen ja osallistumiseen kansainvälistyvässä ympäristössä.

Arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat

a. Petäjä-opiston arvot

Ihmisarvo: ihminen on arvokas

- **Ihmisarvo** ei riipu mielipiteistä tai arvostuksista.
- Ihmistä tulee kunnioittaa ja arvostaa
- Ihmistä tulee kohdella inhimillisesti ja ystävällisesti.
- Ihmistä ei saa käyttää hyväkseen tai kohdella esineenä
- **Yhdenvertaisuus:** Ihmiset ovat yhdenvertaisia riippumatta iästä, sukupuolesta tai mistään henkilöön liittyvästä syystä.
- Ihmisarvo sisältää oikeuden **omaan** ihmisarvoon sekä ymmärtämään ja hyväksymään **muiden** ihmisarvon

Hyvinvointi: edistämme ihmisen hyvinvointia

- Hyvinvointia edistävät mm. fyysinen- ja mielenterveys, sosiaaliset suhteet, itsensä toteuttaminen ja onnellisuus
- Tuemme ihmisen kokonaisvaltaista kehittymistä
- Jokaisella ihmisellä on elinikäinen kyky oppia
- Innostamme ihmistä kokonaisvaltaiseen kasvuun ja luovuuteen
- Hyvinvoiva ihminen huomaa muiden avuntarpeen ja pystyy auttamaan muita
- Hyvinvointi säteilee ihmisen lähipiiriin niin ajatusten, tunteiden, toiminnan kuin asenteidenkin kautta

Vastuullisuus: toimimme monella tapaa vastuullisesti

- Luottamus kasvaa siitä, kun tehdään se, mitä on luvattu.
- **Yhteistyö** perustuu luottamukseen siitä, että jokainen tekevät tehtävänsä loppuun asti. Yhdessä saadaan enemmän aikaan.
- Petäjä-opisto toimii taloudellisesti ja tehokkaasti
- Petäjä-opisto on paikallinen kulttuuritoimija
- Petäjä-opisto tuottaa kohtuuhintaisia opiskelu- ja harrastusmahdollisuuksia.
- vastuullisuus on myös toiminnan **ekologinen, sosiaalinen** sekä **taloudellinen kestävyys**

b. Oppimiskäsitys

- Oppilas on aktiivinen toimija
- Oppilas oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan niiden suuntaisesti
- Oppilas oppii toimimaan sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa
- Oppimista edistävät myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta
- Oppimisen kannalta olennaisia ovat kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa
- Oppimista edistää myös eri aistien käyttö ja kehollisuus
- Oppiminen on sekä yksilöllistä että yhteisöllistä tietojen rakentamista
- Oppiminen edistää oppilaan hyvinvointia ja vahvistaa kulttuurista osallisuutta
- Oppiminen kehittää monipuolisesti oppilaan tietoja ja taitoja
- Oppiminen on erottamaton osa yksilön kasvua ihmisenä ja yhteisön hyvän elämän rakentamista
- Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen.
- Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta.
- Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa.
- Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

c. Oppimisympäristöt ja työtavat

Oppimisympäristöt ovat tiloja ja paikkoja, yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa oppiminen ja opiskelu tapahtuvat. Lähtökohtana on, että ne ovat fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallisia. Ilmapiiriltään avoimet, myönteiset ja rohkaisevat oppimisympäristöt innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan. Monipuoliset oppimisympäristöt tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumisen ja osaamisen kokemuksille. Ne luovat edellytyksiä taiteentalalle ominaiseen sekä taiteenalojen väliseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa.

Oppilaitoksen toimintakulttuuri

Oppilaitoksen toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista. Yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Se vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja kestävää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus.

Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen. Toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä. Olennaista toimintakulttuurin kehittämisessä on oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä oppilaitosyhteisön sisäisessä, että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Opetuksen laajuus ja rakenne

d. Opintojen laajuus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukainen laajuus on 500 oppituntia, josta yhteisiä opintoja on 300 ja teemaopintoja 200 oppituntia. Oppitunti on kestoaltaan 45 minuuttia.

Opetus mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen taiteenalan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen. Opetusta järjestettäessä pyritään joustavuuteen ja huomioidaan taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät.

e. Opintojen rakenne

Yleisen oppimäärän opinnot eri taiteenaloilla muodostuvat taiteenalan yhteisistä opinnoista ja teemaopinnoista sekä mahdollisesta varhaisiän kasvatuksesta.

- **Yhteisten opintojen** tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen.
- **Teemaopintojen** tarkoituksena on yhteisissä taiteenalan perustaitojen laajentaminen.

Opisto voi tarjota keskenään vaihtoehtoisia teemaopintojen opintokokonaisuuksia. Opisto määrittelee yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Mahdollisen varhaisiän kasvatuksen tavoitteet, sisällöt ja laajuus päätetään opetussuunnitelmassa.

Taiteen perusopetuksen yleiset tavoitteet

f. Taiteen perusopetuksen tehtävä

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Sen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen

taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja kulttuuritoimijoiden kanssa.

g. Taiteen perusopetuksen yhteiset tavoitteet

- Elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen.
- Taiteenalan yleisen oppimäärän opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä taiteesta nauttimiseen.
- Oppilaita kannustetaan pohtimaan taiteen merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä taiteen keinoin.
- Oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen.
- Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat.
- Oppilasta kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta.
- Oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat taiteenalanensa ilmaisukeinoja moniaistisesti. Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä.
- Oppilaita kannustetaan tutustumaan taiteenalaan historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

Oppimäärän yksilöllistäminen

Mikäli oppilas ei vammaisuuden, sairauden tai muun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan oppilaitoksen opetussuunnitelman mukaisesti, opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan edellytyksiä. Tällöin oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetussuunnitelma, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, opiskeluaika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet, mahdolliset suoritukset ja arviointimenettely.

Oppilaalta edellytetään kykyä käyttää hyväkseen annettavaa opetusta. Tavoitteissa painottuvat oppilaan käsityön kykyjen ja taitojen kehittäminen hänen omista lähtökohdistaan käsin. Opetusta voidaan toteuttaa sekä yksilö- että ryhmäopetuksena. Yksilöllistettyä opetusta järjestetään oppilaitoksen käytettävissä olevat resurssit huomioiden.

OPPIMISEN ARVIOINTI KÄSITYÖN OPETUKSESSA

- tuetaan kehittymistä opinnoissa, ilmaisussa, taidoissa sekä ohjataan tavoitteiden asettamisessa
- tekemisen analysointi ja reflektointi tukevat oppimisen syvenemistä
- tapahtuu koko prosessin ajan monipuolisin menetelmin
- perehdytetään arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin
- valitut menetelmät palvelevat mahdollisimman hyvin tavoitteiden saavuttamisen arviointia > ne soveltuvat opetusmenetelmiin ja tukevat oppimista

- erilaisia palautteen antamisen tapoja mm. keskustelut, itse- ja vertaisarviointi, näyttelyt, muut esittäytymiset
- jatkuvaa vuorovaikutusta oppilaan, ryhmän ja opettajan välillä
- tukee omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista
- oppimista ja osaamista arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessissa, tuotteissa, teoksissa ja palveluissa
- rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta, arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa
- luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja jatkuvaa
- kannustetaan osaamisen laajentamiseen, soveltamiseen ja esittelemiseen
- arvioinnin kohteet ovat: Taidot ja muotoilu, Yhteiskunta ja kulttuuri sekä Taiteiden ja tieteiden välisyys
- teemaopintoihin sisältyy oppilaan kokoama esitys osaamisestaan, jossa on sanallista ja/tai kuvallista aineistoa sekä itsearviointitaitojen vahvistamista

Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Yhteisten opintoihin oppilasvalinta tapahtuu ilmoittautumisjärjestyksessä. Opiskeluoikeus säilyy opiskelunsa aiemmin aloittaneilla, kunnes opiskelija saa opintokokonaisuuden suoritettua tai ilmoittaa keskeyttävänsä opinnot.

Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen ja nuoren kasvatuksesta. Petäjä -opisto tukee kotien kasvatustehtävää ja vastaa oppilaan kasvatuksesta ja opetuksesta taiteen perusopetuksen ryhmän jäsenenä. Opisto on yhteistyössä huoltajien kanssa niin, että he voivat osaltaan tukea lastensa tavoitteellista oppimista ja taiteen perusopetuksen ryhmissä. Tavoitteena on edistää lasten ja nuorten oppimisen edellytyksiä, turvallisuutta ja hyvinvointia opistossa. Yhteistyön muotoina ovat kotiin lähetettävät tiedotteet ja kirjeet sekä suorat keskustelut lasten vanhempien kanssa.

Petäjä -opisto tekee yhteistyötä koulujen, viranomaisten ja eri järjestöjen kanssa. Yhteistyön tavoitteena on kehittää ja tukea taiteen perusopetuksen opiskelijoiden hyvinvointia sekä opetuksen laatua.

Toiminnan jatkuva kehittäminen

Petäjä-opisto kehittää toimintansa laatua systemaattisesti. Ymmärrämme laadun kokonaisvaltaisesti kaikkea toimintaamme koskevaksi. Jokainen vastaa sekä omalta osaltaan että koko organisaation kannalta laadusta ja on velvollinen reagoimaan havaitsemiinsa laatupuutteisiin. Seuraamme järjestelmällisesti palveluidemme ja toimintamme työnjälkeä. Asiakkaiden tarpeet ohjaavat toimintamme kehittämistä. Vaalimme toiminnassamme:

- korkeatasoisten koulutuspalveluiden tuottamista
- asiakassuuntautunutta ajattelutapaa
- ammattitaitoista ja motivoitunutta henkilöstöä
- pitkäjänteistä yhteistyötä monien kumppaneiden kanssa
- kestävän kehityksen huomioimista

Opisto kehittää toimintaansa ja palveluitansa vuosittain, seuraa alansa kehitystrendejä, kouluttaa henkilöstöään, käynnistää kehitystoimenpiteitä ja seuraa asetettujen tavoitteiden toteutumista. Opiston johto ja henkilöstö tuntevat ja ymmärtävät laatupolitiikan sekä sitoutuvat laadun kehittämisen edellyttämiin toimintaperiaatteisiin ja – tapoihin.

Petäjä-opistossa sovelletaan SASKY koulutuskuntayhtymän laatujärjestelmän mukaisia prosesseja soveltuvin osin.

Opistossa käytössä oleva Kestävän kehityksen -standardia noudattava toimintajärjestelmä ja sen mukainen toiminta ovat kokonaisuudessaan organisaation jatkuvaan suorituskyvyn parantamisen työkaluja. Johtamistyö varmistaa vaikuttavuuden. Jatkuva parantaminen toteutuu muun muassa seuraavien työtapojen avulla:

- noudatettava työskentelyperiaate: suunnittele - tee – tarkista – paranna
- sisäisen auditoinnin suunnitelmat ja kehittämis ehdotukset sekä poikkeamat
- itsearvioinnin tulokset
- benchmarking

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus:

Koulutuksen järjestäjä

1. SASKY koulutuskuntayhtymä
2. Petäjä -opisto

Koulutusalat

3. Käsityötaide /Kuvataide
4. Oppilaan nimi ja henkilötunnus
5. Opiskeluaika vuosina
6. Oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän yhteiset opinnot
7. Kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
8. Oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän teemaopinnot
9. Kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
10. Rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
11. SASKY koulutuskuntayhtymän Petäjä -opisto on 1.8.2009 alkaen taiteen perusopetusta antava oppilaitos.

12. Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman on hyväksytty **päivämäärä**
13. Kihniön, Karvian ja Honkajoen kuntien kanssa on tehty sopimus taiteen perusopetuksen hankkimisesta SASKY koulutuskuntayhtymältä **päivämäärä**
14. Koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Päättötodistus voi sisältää liitteitä.

TPO:N KÄSITYÖN OPETUSSUUNNITELMA: YHTEISET OPINNOT 300 TUNTIA

Käsityön yleisen oppimäärän tehtävänä on tarjota oppilaalle kokemuksia käsityöstä, muotoilusta ja teknologiasta. Opinnot luovat edellytyksiä oppilaan myönteiselle suhteelle käsityölliseen tekemiseen sekä tukevat hänen kasvuaan ja itsetuntemustaan. Opetuksella tuetaan oppilasta oman ilmaisun, ongelmanratkaisun ja tekemisen tavan etsimisessä. Kokemusmaailmaan kiinnittyvällä, tutkimaan kannustavalla ja elämyksellisellä lähestymistavalla kehitetään oppilaan käsityötaitoja. Oppilasta ohjataan eri materiaalien, tekniikoiden ja työkalujen turvalliseen käyttöön kokeilun, tekemisen ilon ja keksimisen avulla.

Oppilaiden kulttuurista ja yhteiskunnallista osallisuutta tuetaan ohjaamalla heitä pohtimaan käsillä tekemisen ja käsityöläisyyden merkityksiä ja tutustumaan paikalliskulttuuriin. Opinnot kannustavat havainnoimaan ympäristöä ja kulttuurin moninaisuutta sekä innostavat soveltamaan havaintoja omassa työskentelyssä. Opintojen edetessä oppilasta ohjataan pohtimaan vastuullista kuluttamista ja tuottamista ekologisesta, esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta. Oppilaita kannustetaan arvostamaan omaa ja toisten käsityötä. Opinnot luovat perustaa käsityöharrastukselle, joka asettuu osaksi elävää käsityökulttuuria ja taiteiden kenttää.

Opetuksen tavoitteena on auttaa oppilasta näkemään käsityö monitieteisenä ilmiönä. Oppilasta innostetaan tarkastelemaan käsityön, taiteiden ja tieteiden yhteyksiä sekä löytämään niistä uusia oivalluksia. Oppilasta kannustetaan ideoimaan ja rakentamaan uutta. Opintojen tavoitteena on innostaa oppilasta käsityön, kulttuurin ja muotoilun elinikäiseen harrastamiseen.

OPINTOKOKONAISUUS I (8-10 v.)

Opintokokonaisuudet sisältöineen, tavoitteineen, tuntimäärineen ja arviointikriteereineen. Jokainen opintokokonaisuus sisältää kesäkurssin, jonka pituus 10 tuntia.

1. MINUN EKA VAATE

24 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan vaatesuunnittelun perusteisiin
- pohditaan muodin vaikutusta, yhteisöön kuulumista
- ideoidaan ja suunnitellaan oma vaate
- tutustutaan materiaaleihin
- tehdään ompelukoneen käyttöharjoituksia
- tehdään erilaisia tekniikkakokeiluja
- opetellaan vaatteen valmistuksen perusasioita
- opetellaan dokumentoimista

Tavoite:

- rohkaista kädentaitojen harjoittelussa
- mieltää omia tarpeita tuotesuunnittelussa
- materiaalituntemus, uusien tekniikoiden oppiminen
- oppia työohjeiden tärkeys
- oppia työvälineiden käyttö ja työturvallisuus
- pohtia tuotetta esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta
- ohjata ymmärtämään taiteiden ja tieteiden yhteys (esim. kuvataide, matematiikka, teknologinen osaaminen)

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

2. SUOMEN LAMPAAN TARINAA

21 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan suomenlampaaseen/ etsitään tietoa suomenlampaasta
- vieraillaan mahdollisesti lammastilalla/ villaa jalostavassa yrityksessä
- valmistetaan yksin/yhdessä esitys suomenlampaasta
- tutustutaan suomenlampaan villaan vrt. muut villalaaadut
- ideoidaan villasta/ villalangasta tuotteita/esineitä
- tehdä tekniikkakokeiluja
- tehdä suunnitelma työstä
- huovutetaan/ valmistetaan tuote suunnitelman mukaan
- opetellaan dokumentoimista

Tavoite:

- kannustaa käsityön elävän kulttuuriperinnön kehittämiseen
- kannustaa ympäristön ja käsityökulttuurin havainnoimiseen
- rohkaista tekemään valintoja oman kiinnostuksen mukaan
- rohkaista eettisesti kestävien valintojen tekemiseen
- mahdollisesti paikalliseen käsityörittäjyyteen tutustuminen
- oman ilmaisun vahvistaminen uusilla taidoilla
- uusien materiaalien ja tekniikoiden oppiminen

Arviointi: kulttuurinen osaaminen, tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

3. ELÄVÄ KÄSITYÖKULTTUURI TÄSSÄ AJASSA 24 tuntia

Sisältö:

- pohditaan käsityökulttuurin merkitystä, miten se näkyy ympärillämme
- ideoidaan ja suunnitellaan annetun aiheen mukaan tuote/ esine
- syvennetään tekniikka- ja materiaalituntemusta
- perehdytään mahdollisesti teknologiseen osaamiseen
- valmistetaan työ
- dokumentoidaan työ

Tavoite:

- ohjata ympäristön ja käsityökulttuurin havainnointiin
- pohtia omien valintojen vaikutusta tuotteen laatuun, elinkaareen ja ympäristöön
- rohkaista käyttämään kierrätysmateriaaleja, ekologisia materiaaleja
- syventää kädentaitoja
- syventää materiaalien ja tekniikoiden tuntemusta
- oman ilmaisun vahvistuminen
- käsityöprosessin hallitseminen, teknologinen osaaminen

Arviointi: kulttuurinen osaaminen, tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

4. TAIDENÄYTTELYSSÄ, POIKKITAITEELLINEN

21 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan paikalliseen taidenäyttelyyn
- dokumentoidaan nähtyä
- suunnitellaan nähdyn pohjalta oma taideteos
- opitaan kuvataiteen tekniikoita, tutustutaan uusiin materiaaleihin
- työn valmistaminen

Tavoite:

- ymmärtää käsityö monitaiteisena ilmiönä ja hyödyntää sitä omassa työskentelyssään
- kannustaa kestävään kehitykseen
- rohkaista visioimaan uutta
- oppia kuvataiteen tekniikoita
- oman ilmaisun vahvistaminen uusilla taidoilla

Arviointi: taiteen tulkitseminen, tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

5. TUTKITAAN ELINYMPÄRISTÖÄ (intensiivikurssi)

10

tuntia

Sisältö:

- tehdään luontokävely lähiympäristöön
- dokumentoidaan nähtyä annetun tehtävän mukaan
- pohditaan luonnossa tehtyjä havaintoja yhdessä
- ideoidaan edellisen pohjalta tuote, taideteos, kannanotto tms.
- tehdään yksin tai yhdessä aiheeseen liittyvä tuote, taideteos, kannanotto tms.
- tuotokset esitellään julkisesti, jos mahdollista

Tavoite:

- kannustaa havainnoimaan ympäristöä ja arjen elinympäristön haasteita sekä pohtimaan niihin ratkaisuja
- vahvistaa omaa ilmaisua uusilla taidoilla
- ohjata pohtimaan ja ymmärtämään omien valintojen vaikutusta ympäristöön
- auttaa tekemään eettisesti kestäviä valintoja
- kannustaa hyödyntämään kestävä kehityksen ja kiertotalouden näkökulmia toiminnassaan
- innostaa yhteisölliseen kekseliäisyyteen
- syventää kädentaitoja
- kehittää yhteistyötaitoja

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

OPINTOKOKONAISUUS II (8-10 v.)

1. AJATON PUKEUTUMINEN/ SUOMALAISTA KÄSITYÖKULTTUURIA 24 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan kansanomaiseen pukeutumiseen/ nykypukeutumiseen esim. vierailu kirjastoon, museoon, netti
- harjoitellaan dokumentoimista
- pohditaan pukeutumista Suomessa, myös vähemmistökulttuurit esim. saamelaiset, romanit
- valmistetaan kuvallinen/ esittävä teos kansanomaisesta pukeutumisesta tai valmistetaan pienimuotoinen työ aiheen pohjalta yksin tai yhdessä
- syvennetään materiaali- ja tekniikatuntemusta
- ideoidaan ja suunnitellaan vaate/ asuste itselle
- syvennetään taitoja ompelukoneen käytössä, hyödynnetään teknologista osaamista
- valmistetaan työ
- dokumentoidaan valmistyö

Tavoitteet:

- ohjata ympäristön ja käsityökulttuurin havainnointiin
- oppia käyttämään nykYTEKNIikkaa dokumentoinnissa (kännykät, netti)
- oppia hankkimaan tietoa itsenäisesti
- kehittää yhteistyötaitoja
- ymmärtää yhteys taiteisiin ja tieteisiin (kansantiede, kuvataide)
- syventää materiaali- ja tekniikatuntemusta
- ymmärtää omien valintojen vaikutusta tuotteen laatuun, elinkaareen sekä ympäristöön
- luoda kestävää kulttuuriperinnettä
- vahvistaa oppilaan ilmaisua ja käsityötaitoja

Arviointi: kulttuurinen näkökulma, tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

2. PAPERIMUOTOILU

24 tuntia

Sisältö:

- pohditaan, mitä paperi on, mihin käyttötarkoitukseen paperia valmistetaan
- tutustutaan paperin historiaan ja valmistukseen
- ideoidaan paperista valmistettavia töitä
- tehdään erilaisia tekniikkakokeiluja
- suunnitellaan paperista/ vanhoista kirjoista valmistettava muotoilutyö
- valmistetaan tuote, esine
- dokumentoidaan valmistyö

Tavoite:

- ympäristön ja käsityökulttuurin havainnointi
- ymmärtää paperinvalmistuksen prosessi pääpiirteittäin
- paperitaiteeseen tutustuminen
- ymmärtää paperista valmistettu työ monitaiteisena ja –tieteisenä ilmiönä (paperiteknologia, kemia, luonnontiede)
- hyödyntää kestävää kehitystä ja kiertotaloutta toiminnassa
- kekseliäisyyteen kannustaminen
- kädentaitojen syventäminen

- materiaalien ja tekniikoiden syventäminen
- vahvistaa oppilaan omaa ilmaisua

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

3. SUPERSÖPÖT PEHMOT

21 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan pehmoeläimiin: esim. Teddy Bearin historiaan (internet, kirjat, näyttelyt jne.)
- ideoidaan omaa supersöpöä
- tutustutaan materiaaleihin
- tehdä tekniikkaharjoituksia, ompelukoneharjoituksia
- suunnitellaan oma pehmo
- valmistetaan hahmo
- dokumentoidaan työ

Tavoite:

- ohjata käsityökulttuurin havainnointiin
- kannustaa ympäristön havainnointiin
- ohjata ja tukea käsityötaitojen syventämistä
- materiaalien ja tekniikoiden tuntemisen syventämistä
- ilmaisun vahvistamista uusilla taidoilla
- ompelukoneen käyttövarmuuden lisääminen

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

4. TEHDÄÄN YHDESSÄ

21 tuntia

Sisältö:

- suunnitellaan yhteistyötä jonkun sopivan toimijan kanssa esim. vanhusten palvelutalon asukkaat ja henkilökunta
- vierailaan yhteistyökumppanin luona ja sen pohjalta ideoidaan toimintaa esim. askartelun ohjaus, tilojen koristelu, näyttelyn rakentaminen jne.
- dokumentoidaan tiloja, muita sovittuja asioita
- valmistaudutaan ja harjoitellaan ennakkoon yhteistyönä sovitut asiat
- toteutetaan yhdessä
- muistetaan esim. kiitoskortilla yhteistyöstä

Tavoite:

- kannustaa havainnoimaan ympäristöä ja arjen elinympäristön haasteita sekä pohtimaan niihin ratkaisuja
- vahvistaa yhteisöllisyyden kokemusta
- lisätä hyvinvointia ympäristössä
- oppia suunnittelemaan tuotteita asiakkaan näkökulmasta
- oppia toisten huomioon ottamista
- kädentaitojen syventäminen

Arviointi: yhteistyötaidot, tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

5. KULTTUURIRETKI (intensiivikurssi)

10 tuntia

Sisältö:

- tehdään yhdessä retki esim. perinnetilalle, kotiseutumuseoon, maatilalle.
- dokumentoidaan annettuja aiheita
- tehtävien pohjalta ideoidaan aiheeseen liittyvä tuote, taideteos tms. yksin/ yhdessä

- tutustutaan materiaaleihin
- tehdään tekniikkakokeiluja
- valmistetaan työ

Tavoite:

- rohkaista syventämään käsityökulttuurin tuntemusta ja tekemään valintoja oman kiinnostuksen mukaan
- ohjata pohtimaan ja ymmärtämään omien valintojen vaikutusta tuotteen laatuun ja elinkaareen sekä ympäristöön
- kannustaa käsityön elävän kulttuuriperinnön kehittämiseen
- auttaa tekemään eettisesti kestäviä valintoja
- vahvistaa omaa ilmaisua uusilla taidoilla
- kehittää yhteistyötaitoja

Arviointi: kulttuurinen osaaminen, yhteistyö, tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

OPINTOKOKONAISUUS III (8-10 v.)

1. VAATETUSFYSIOLOGIAA; LÄMMINTÄ YLLE

21 tuntia

Sisältö:

- pohditaan lämpimän vaatetuksen merkitystä
- mietitään muodin vaikutusta pukeutumiseen
- tutkitaan erilaisia materiaaleja, niiden lämmöneristyskykyä
- ideoida lämpimiä tuotteita, tuotesuunnittelua
- valmistaa talviseen ilmastoon sopiva asuste tai asustekokonaisuus
- ompelukoneharjoituksia
- erilaisia tekniikkakokeiluja
- valmistetaan tuote
- dokumentoidaan työ

Tavoite:

- ymmärtää käsityö monitieteisenä ilmiönä (fysiologia, luonnontiede, fysiikka, matematiikka)
- ymmärtää tuotekehittelyn merkitys
- kannustaa hyödyntämään kestävä kehityksen näkökulmia toiminnassaan
- kädentaitojen syventäminen
- rohkaista syventämään materiaalien ja tekniikoiden tuntemusta

Arviointi: monitieteellisuuden ymmärtäminen, tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

2. MUOTOILUN MONET MAHDOLLISUUDET

24 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan muotoiluun lähiympäristössä, tutustutaan erilaisiin muotoiltuihin esineisiin
- tutustutaan nimekkäisiin muotoilijoihin
- tutustutaan muotoiltaviin materiaaleihin
- ideoidaan muotoiltavia esineitä
- tehdään suunnitelma omasta muotoilutyöstä
- tehdään tekniikkakokeiluja
- valmistetaan käyttö-/koriste-esine oman suunnitelman pohjalta
- dokumentoidaan valmis työ

Tavoite:

- kannustaa havainnoimaan arjen ympäristöä, sen haasteita ja pohtimaan ratkaisua niihin muotoilun näkökulmasta
- oppia tuntemaan erilaisia materiaaleja ja tekniikoita
- syventää kädentaitoja
- vahvistaa omaa ilmaisua
- kehittää kykyä hallita muotoiluprosessia

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

3. MINUN UNIIKKI KÄSITYÖ

24 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan taidekäsityöhön ja kuuluisiin taiteilijoihin
- ideoidaan erilaisia taidekäsityöitä (lähteenä esim. luonto, internet, taide, kirjat)
- suunnitellaan oma taidekäsityö
- syvennetään materiaali- ja tekniikkatuntemusta
- harjoitellaan ompelukoneen käyttöä
- uniikkituotteen valmistaminen
- dokumentoidaan työ

Tavoite:

- ymmärtää käsityö monitaiteisena ilmiönä, hyödyntää sitä työskentelyssä
- kannustaa kestävään kehitykseen ja kiertotalouteen työn suunnittelussa
- innostaa kekseliäisyyteen
- kädentaitojen syventäminen
- materiaalien ja tekniikoiden tuntemisen syventäminen

Arviointi: taiteellinen näkemys, tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

4. PIKKUYRITTÄJÄT

21 tuntia

Sisältö:

- tehdään yritysvierailu
- dokumentoidaan sovittuja asioita
- tehdään yhteenveto nähdystä ja kuullusta
- pohditaan yrittäjyyttä
- suunnitellaan oma myyntituote
- mahdollisesti toimitaan yhteistyössä Nuorten yrittäjien (teemaopinnot) kanssa valmistamalla myyntituotteita yhteiseen myyntitapahtumaan

Tavoite:

- kannustaa oppilasta tutustumaan paikalliseen yritystoimintaan ja käsityöyrittäjyyteen
- kehittää työelämäntaitoja ja yhteiskuntatietoutta
- kannustaa havainnoimaan arjen elinympäristöä ja sen tarpeita, käyttää hyväksi havaintoja tuotesuunnittelussa
- materiaalituntemuksen lisääminen
- tekniikkakokeiluja
- ”myyntituotteen” valmistaminen
- kädentaitojen syventäminen
- yhteistyötaitojen vahvistaminen
- osata hyödyntää tekniikkaa dokumentoinnissa

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys, yhteistyötaidot ja lopputulos

5. YMPÄRISTÖTAIDETTA (intensiivikurssi)

10 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan ympäristötaiteeseen (netti, kirjat, näyttelyt jne.)
- ideoidaan yksin, yhdessä
- suunnitellaan yksin, yhteistyönä teos
- valmistetaan työ
- laitetaan työt esille sopivaan ympäristöön

Tavoite:

- ohjata ymmärtämään käsityötä monitaiteisena ilmiönä sekä hyödyntämään sitä omassa työskentelyssä
- kannustaa kestävään kehitykseen
- kannustaa eettisiin ja ekologisiin valintoihin
- innostaa kekseliäisyyteen
- rohkaista visioimaan uutta, ennen näkemätöntä
- vahvistaa oppilaan omaa ilmaisua uusilla taidoilla
- kehittää yhteistyötaitoja
- yhteys luonnontieteet, kansantiede, taide

Arviointi: taiteellinen näkemys, tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys, yhteistyötaidot ja lopputulos

TPO:N KÄSITYÖN OPETUSSUUNNITELMA, TEEMAOPINNOT 200 TUNTIA

Opintokokonaisuudet on esitelty sisältöineen, tavoitteineen, tuntimäärineen sekä arviointikohteineen. Lopussa on esitelty valinnaisia teemaopintoja.

OPINTOKOKONAISUUS I (11-15 v.)

1. VAATTEEN VALMISTUS 1

24 tuntia

Sisältö:

- mietitään muodin vaikutusta pukeutumiseen
- ideoidaan itselle vaate
- tutustutaan materiaaleihin
- tehdään tekniikkakokeiluja
- tutustutaan saumurin käyttöön
- ommellaan vaate
- dokumentoidaan valmis työ

Tavoite:

- kädentaitojen syventäminen
- materiaalien ja tekniikoiden tuntemuksen syventäminen
- ilmaisun vahvistaminen uusilla taidoilla
- oppia käyttämään hyväksi työohjeita työskentelyn aikana
- teknologinen osaaminen
- ekologinen, eettinen ja esteettinen pohdinta työskentelyn aikana

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

2. NÄIN SISUSTAN

24 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan sisustamiseen, sen muoti-ilmioihin esim. Formex-messut, Milanon sisustusmessut
- ideoidaan sisustustuotteita
- suunnitellaan valmistettava tuote
- käytetään hyväksi mahdollista teknologista osaamista
- tutustutaan materiaaleihin
- tehdään tekniikkakokeiluja
- valmistetaan tuote
- dokumentoidaan työ

Tavoite:

- pohtia sisustamisen merkitystä nyky-yhteiskunnassa vrt. ennen
- ympäristö ja sen haasteiden havainnoiminen, niiden ratkaisujen pohtiminen
- tukea kädentaitojen syventämistä
- rohkaista materiaalien ja tekniikoiden tuntemuksen syventämiseen
- ilmaisun vahvistaminen
- rohkaista kehittämään työohjeiden tulkintaa
- teknologinen osaaminen

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

3. ESINEITÄ JA TEKSTIILEJÄ LÄHELTÄ JA KAUKAA, ENNEN JA NYT

18 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan suomalaiseen/ muiden maiden käsityökulttuuriin esim. museovierailu, näyttely
- ideoidaan annetun aiheen pohjalta esineitä, tekstiilejä
- suunnitellaan valmistettava työ
- tutustutaan materiaaleihin
- tehdään tekniikkakokeiluja
- toteutetaan työ
- dokumentoidaan työ

Tavoite:

- ohjata käsityökulttuurin tuntemuksen syventymiseen
- ohjata ympäristön ja käsityökulttuurin havainnoimiseen
- ohjata tekemään valintoja oman kiinnostuksen mukaan
- pohtia omien valintojen vaikutusta tuotteen laatuun ja elinkaareen sekä ympäristöön
- kannustaa käsityön elävän kulttuuriperinnön kehittämiseen
- ohjata tekemään eettisesti kestäviä valintoja
- tuetaan kädentaitojen syventämistä

Arviointi: kulttuurinen osaaminen, tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

4. ARKKITEHTEINÄ

24 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan rakennettuun ja luonnonympäristöön
- pohditaan, mitä arkkitehti/sisustusarkkitehti tekee
- pohditaan värien, pintojen, materiaalien, muotojen, valon vaikutusta rakentamiseen/ sisustamiseen
- ideoidaan ja suunnitellaan tiloja sisällä/ulkona esim. kuvakollaasin avulla
- tehdään materiaali ja tekniikkakokeiluja esim. muotoilun osalta
- valmistetaan yksin/ yhdessä kolmiulotteinen työ
- dokumentoidaan työ

Tavoite:

- ympäristön ja arjen elinympäristön haasteiden havainnoiminen, niiden ratkaisujen pohtiminen
- ilmaisun vahvistaminen uusilla taidoilla
- eettinen, esteettinen ja ekologinen pohdinta
- kekseliäisyyteen/ yhteisölliseen kekseliäisyyteen innostaminen
- käsityön ymmärtäminen monitieteisenä ja -taiteisena ilmiönä (insinööritieteet, taide, luonnontiede)
- kädentaitojen vahvistaminen

Arviointi: monitieteisyyden ja taiteen ymmärtäminen työskentelyssä, tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

OPINTOKOKONAISUUS II (11-15 v.)

1. VAATTEEN VALMISTUS 2

24 tuntia

Sisältö:

- mietitään pukeutumisen vaikutusta identiteetin muodostumiseen
- mietitään pukeutumisen merkitystä ryhmään kuulumisen kannalta
- ideoidaan itselle vaatteita
- suunnitellaan vaate
- tutustutaan materiaaleihin
- tehdään tekniikkakokeiluja
- tutustutaan saumurin käyttöön
- ommellaan vaate
- dokumentoidaan valmis työ

Tavoite:

- kädentaitojen syventäminen
- materiaalien ja tekniikoiden tuntemuksen syventäminen
- ilmaisun vahvistaminen uusilla taidoilla
- oppia käyttämään hyväksi työohjeita työskentelyn aikana
- teknologinen osaaminen
- ekologinen, eettinen ja esteettinen pohdinta työskentelyn aikana

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

2. MUOTOILULLA ON VÄLIÄ

24 tuntia

Sisältö:

- ideoinnissa havainnoidaan ja analysoidaan esineitä ja ympäristöä
- suunnitellaan oma työ/ yhteistyö
- tehdään tekniikkakokeiluja
- tutustutaan materiaaleihin
- muotoillaan työ
- dokumentoidaan työ

Tavoite:

- ympäristön havainnoiminen, arjen elinympäristön haasteiden havainnoiminen ja niiden ratkaisujen pohtiminen
- kädentaitojen syventäminen
- ilmaisun vahvistaminen
- pohtia esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden näkökulmia

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys, yhteistyökyky ja lopputulos

3. NUORET YRITTÄJÄT

21 tuntia

Sisältö:

- tehdään mahdollisesti yritysvierailu käsityöyritykseen
- ideoidaan erilaisia tuotteita asiakaslähtöisesti, valitaan toimivimmat ideat omaan projektiin
- tutustutaan yrittäjyyteen, yrittäjyyskasvatukseen
- mahdollisuuksien mukaan verkostoidutaan, haetaan kumppani, jonka avulla toteutetaan yrittäjyyttä aitojen asiakkaiden kanssa

Tavoite:

- paikalliseen yritystoimintaan tutustuminen
- kehittää työelämäntaitoja ja yhteiskuntatietoutta
- innostaa yhteisölliseen kekseliäisyyteen
- tehdä eettisesti ja ekologisesti kestäviä valintoja
- olla osallisena yhteisessä yrityksessä, me-henki
- kädentaitojen syventäminen

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys, yhteistyö ja lopputulos

4. KOTISEUTUNI

21 tuntia

Sisältö:

- pohditaan ympärilläni olevaa luonnonympäristöä ja rakennettua ympäristöä ennen ja nyt
- tehdään luontokävely, kaupunkikävely, kotisetretki jne.
- dokumentoidaan kohteita annetun tehtävän mukaan
- valmistaa aiheeseen liittyvä käsityö, muotoilutyö

Tavoite:

- syventää kotiseutukulttuurin tuntemusta
- tukea ympäristösuhteen ja kulttuuri-identiteetin muodostumista
- tehdä valintoja oman kiinnostuksen mukaan
- pohtia ja ymmärtää omien valintojen vaikutusta tuotteen laatuun, elinkaareen sekä ympäristöön
- kannustaa käsityön elävän kulttuuriperinnön kehittämiseen
- syventää materiaalien ja tekniikoiden tuntemusta
- vahvistaa omaa ilmaisua
- kädentaitojen syventäminen

Arviointi: kotiseututuntemus, tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

OPINTOKOKONAISUUS III (11-15 v.)

1. IDEASTA TUOTTEEKSI

24 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan tuotesuunnitteluun, merkittäviin suunnittelijoihin ja tuotteisiin
- ideoidaan tuotteita annetun aiheen pohjalta, lähteinä netti, taide, ympäristö
- suunnitellaan valmistettava tuote mahdollista teknologiaa apuna käyttäen
- tutustutaan materiaaleihin
- tehdään erilaisia tekniikkakokeiluja
- valmistetaan tuote, esine
- tehdään tuotteesta esittely, portfolio

Tavoite:

- arjen elinympäristön haasteiden havainnoiminen ja niiden ratkaisujen pohtiminen
- ymmärtää käsityö monitaiteisena ja tieteisenä ilmiönä sekä hyödyntää sitä omassa työskentelyssä
- kestävän kehityksen ja kiertotalouden näkökulmien hyödyntäminen
- yhteisölliseen kekseliäisyyteen kannustaminen
- uuden visioiminen, näkymättömän näkyväksi käsityöksi rakentaminen
- kädentaitojen syventäminen

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys, kestävän kehityksen näkökulma ja lopputulos

VAPAAVALINTAISIA TEEMAOPINTOJA

2. PERSONALLISESTI PUKEUTUEN

18 tuntia

Sisältö:

- perehdytään kestävään kehitykseen
- ideoidaan vaatemaleja
- suunnitellaan valmistettava vaate
- syvennetään materiaalituntemusta ja tekniikkakokeiluja
- syvennetään vaateen valmistuksen perusasioita
- ommellaan vanhasta vaatteesta uusi tai muu persoonallinen vaate
- dokumentoidaan valmis tuote mahdollista teknologiaa apuna käyttäen

Tavoitteet:

- ymmärtää omien valintojen vaikutusta tuotteen laatuun, elinkaareen sekä ympäristöön
- oppia tekemään eettisesti kestäviä valintoja kulttuurisesti moninaisessa maailmassa
- rohkaista uuden visioimiseen, luoviin ratkaisuihin
- kekseliäisyyteen innostaminen
- kädentaitojen syventäminen
- vahvistaa oppilaan ilmaisua
- ymmärtää käsityö monitaiteisena ilmiönä
- innostaa teknologiseen osaamiseen

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

3. PERINTEITÄ VAALIEN/ HISTORIAN HAVINAA

15 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan muiden kulttuurien perinteiseen pukeutumiseen/ eri aikakausien pukeutumiseen
- tehdään tekniikkaharjoituksia
- tutustutaan materiaaleihin
- tehdään pienimuotoinen työ tai osa isommasta kokonaisuudesta

Tavoite:

- ohjata käsityökulttuurin/ pukuhistorian tuntemuksen syventämiseen ja valintojen tekoon oman kiinnostuksen mukaan
- ohjata ympäristön ja käsityökulttuurin havainnoimiseen
- kädentaitojen syventäminen
- materiaalien ja tekniikoiden tuntemuksen syventäminen

Arviointi: kulttuurinen näkökulma, tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

4. TAIDE INSPIRAATION LÄHTEENÄ

21 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan taidenäyttelyyn, käsityötaiteeseen
- dokumentoidaan mielenkiintoisia asioita, yksityiskohtia
- ideoidaan näyttelyn pohjalta tehtäväksi annettua työtä
- tutustutaan materiaaleihin
- suunnitellaan työ mahdollisesti tietokoneavusteisesti
- tehdään tekniikkakokeiluja
- valmistetaan taidekäsityö/ esine
- käytetään mahdollisesti teknologista osaamista työn toteuttamisessa esim. e-tuotteet
- tehdään työstä esittely
- dokumentoidaan työ

Tavoite:

- ymmärtää käsityö monitaiteisena- ja tieteisenä ilmiönä, sen hyödyntäminen omassa työskentelyssä (teknologinen osaaminen, taide)
- kannustaa kestävään kehitykseen ja kiertotalouteen toiminnassaan
- rohkaista uuden visioimiseen, rakentamaan näkymätöntä näkyväksi käsityöksi
- oman ilmaisun vahvistaminen uusilla taidoilla
- pop up-aidenäyttely, hyvinvoinnin tuottaminen itselle ja muille
- kädentaitojen syventäminen
- kannustaa käyttämään teknologista osaamista

Arviointi: teknologinen osaaminen, tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännitteisyys ja lopputulos

5. YMPÄRISTÖTAIDETTA

12 tuntia

Sisältö:

- tutustutaan ympäristötaiteeseen
- tutustaan lähiympäristöön (luonnon- tai rakennettu ympäristö)
- ideoidaan nähdyn ja koetun tai annetun teeman pohjalta ympäristötaideteoksia
- suunnitellaan toteutettava työ
- tutustutaan materiaaleihin ja tekniikoihin

- toteutetaan käsityö, taideteos, muotoilutyö, kantaa ottava työ jne. joko yksin, yhdessä tai ryhmänä
- laitetaan työt esille julkiseen tilaan
- dokumentoidaan työ

Tavoite:

- ohjata ympäristön havainnointiin
- tukea ympäristösuhteen muodostumista
- ymmärtää käsityö monitaiteisena ilmiönä sekä hyödyntää sitä työskentelyssään
- hyödyntää kestävästä kehityksestä ja kierrätyksestä näkökulmia toiminnassaan
- innostaa yhteisölliseen kekseliäisyyteen
- lisätä ihmisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia
- visioida uutta, ennennäkemätöntä
- vahvistaa ilmaisua uusilla taidoilla
- kädentaitojen vahvistaminen

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännittäisyys ja lopputulos, vaikutus ympäristöön

6. MUN TAIDE -taidetta kaikilla aisteilla

Tavoitteet:

- opiskelija oppii tuntemaan ja arvioimaan eri taiteenalojen ajankohtaisia toimintatapoja ja ilmiöitä
- tarkastelee taiteiden ja kulttuurien suhdetta sekä taiteen merkityksiä omassa elämässä, yhteiskunnassa ja maailmassa
- opiskelijalle merkityksellisiä teemoja ja aihepiirejä tutkitaan eri taiteenalojen keinoin ja niitä yhdistellen.

Yhteistyö toteutetaan vähintään kahden taiteenalan välisenä kokonaisuutena. Opintojen keskeisiä sisältöjä voidaan valita myös aihekokonaisuuksista.

Arviointi: tekninen taito, ideointikyky, pitkäjännittäisyys ja lopputulos

7. Teemaopintoja voi myös suorittaa hyväksytyissä TPO:n kuvataideopintojen ryhmissä tai kansalaisopiston kursseilla.

TYÖTAVAT KÄSITYÖN OPETUKSESSA

Käsityölle on ominaista havainnoille, pohdiskelulle, käsitteellistämiseksi, vuorovaikutukselle, arvottamiselle, tulkinnalle ja aktiivisuudelle perustuva toiminta. Se ilmenee niin opiskelijan käsityöprosessissa kuin laajemmin yhteisön jäsenenä toimiessa.

Työtapojen monipuolisilla valinnoilla tuetaan yksilöllistä tietojen ja taitojen oppimista, ilmaisua ja testaamista sekä yhteistoiminnallista käsityötä. Opetus järjestetään oppimisympäristöissä, jotka tukevat tarkoituksenmukaisesti erilaisten materiaalien, tekniikoiden ja teknologioiden tutkimista sekä niiden kekseliästä soveltamista ja oppilaiden erityisosaamisalueiden kehittymistä.

Käsityössä erilaisiin ilmiöihin tutustutaan elämyksellisesti ja kokemuksellisesti, niitä tutkimalla ja arvottamalla. Työskentelylle asetetut tavoitteet ohjaavat mielikuvitusta, ihmettelyä ja ideoiden kehittelyä. Työskentelyssä korostuu käsillä tekemisen ja oivaltamisen ilo. Työtapojen ja materiaalien valintaa ohjaavat kestävä kehityksen ja kiertotalouden periaatteet.